

Ο ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ

ΓΚΑΤΣΑ Τ, ΒΡΥΩΝΗΣ Γ, ΧΑΛΙΑΣΟΣ Ν.

Προσχολική Εκπαίδευση Ηπείρου, ΤΕΙ / Ηπείρου, Ιατρικό Τμήμα Παν/μιου Ιωαννίνων

Σκοπός:

Ο εκφοβισμός (bullying) είναι είδος επιθετικής συμπεριφοράς, εμπρόθετης, επαναλαμβανόμενης, με ανισορροπία δύναμης. Το πρόβλημα ελάχιστα διερευνήθηκε στους μαθητές προσχολικής αγωγής και ιδιαίτερα των παιδικών σταθμών. Ωστόσο υπάρχει με τους ίδιους τρόπους που παρατηρείται και στους μαθητές των δημοτικών σχολείων¹. Η διερεύνησή του καθίσταται επιτακτική.

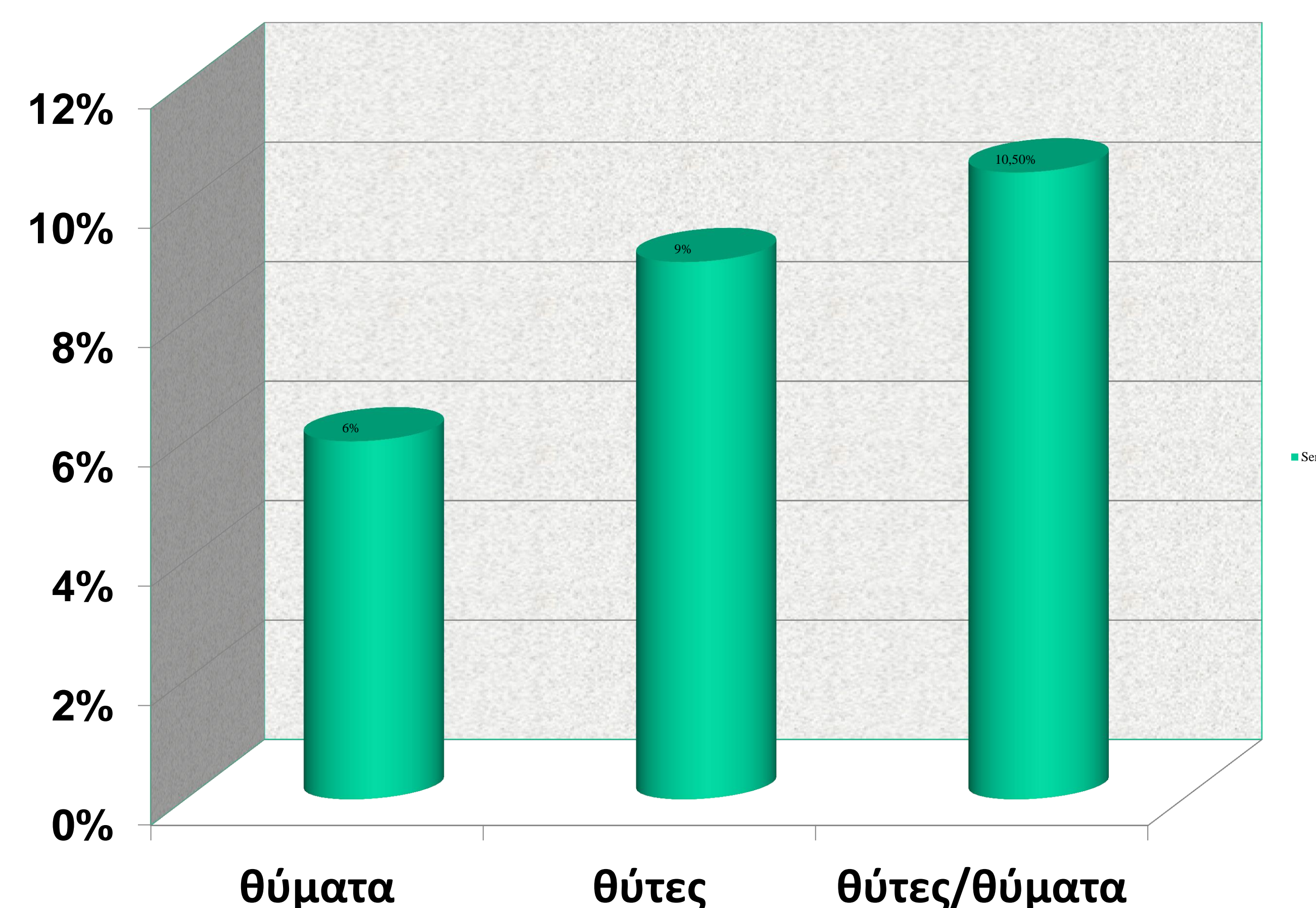
Υλικό και Μέθοδοι:

Εντοπίστηκαν μεθοδολογικές δυσκολίες κατά τη διερεύνηση του φαινομένου. Οι εν λόγω μαθητές αντιλαμβάνονται τη θυματοποίηση, όταν συμβαίνει αλλά δεν είναι δυνατό να κατανοήσουν το διακριτικό στοιχείο του εμπρόθετου, της συστηματικότητας και της ανισορροπίας δύναμης². Ωστόσο εφαρμόστηκαν ερευνητικές μέθοδοι κατάλληλες για το αναπτυξιακό στάδιο των μαθητών προσχολικής ηλικίας, όπως οι κάρτες κινουμένων σχεδίων και ζωγραφικής².

Αποτελέσματα:

Δυο έρευνες στην προσχολική εκπαίδευση και στον παιδικό σταθμό, αν και ακολούθησαν διαφορετική μέθοδο, δείχνουν την ίδια περίπου κατηγοριοποίηση. Το 6% των μαθητών προσχολικής ηλικίας εμπλέκονται ως θύματα, το 8% ή 10% ως θύτες και θύματα μαζί και το 10% ή 11% ως θύτες^{1,2}.

Τα παιδιά στην προσχολική εκπαίδευση και στον παιδικό σταθμό καταδεικνύουν μοντέλα συμπεριφοράς με στοιχεία της συμπεριφοράς του θύτη, του θύματος ή και των δυο. Αυτά τα στοιχεία συμπεριφοράς μπορεί να θεωρηθούν παράγοντες κινδύνου για παιδιά που πιθανώς μελλοντικά να θυματοποιηθούν ή να θυματοποιήσουν.

Πιο συγκεκριμένα :

- Τα παιδιά που δεν έχουν φίλους, μπορεί αυτό να τα καθιστά ψυχολογικά και κοινωνικά ευάλωτα και γι αυτό να γίνονται εύκολοι στόχοι θυματοποίησης.
- Τα παιδιά με επιθετική συμπεριφορά, «θύτες», έχουν λιγότερες κοινωνικές δεξιότητες από ότι τα μη εμπλεκόμενα παιδιά, περισσότερες αρχηγικές ικανότητες και τείνουν να δικτυώνονται με άλλα παιδιά με επιθετική συμπεριφορά.
- Τα παιδιά που είναι ταυτόχρονα θύτες /θύματα είναι πιο επιθετικά, δεν είναι συνεργάσιμα, είναι λιγότερο κοινωνικά, συχνά δεν έχουν συμπαίκτη και δεν εντάσσονται εύκολα σε ομάδες³.

Συμπεράσματα:

Η κατανόηση της κοινωνικής και διαδραστικής φύσης του εκφοβισμού/θυματοποίησης, κρίνεται απαραίτητη για την πρόληψη και αντιμετώπιση του εκφοβισμού στην προσχολική εκπαίδευση και στον παιδικό σταθμό³.

Βιβλιογραφικές αναφορές:

- Alsaker, Françoise D., and Christof Nägele. "Bullying in kindergarten and prevention." *An international perspective on understanding and addressing bullying 1* (2008): 230-252.
- Vlachou, Maria, Kafenia Botsoglou, and Eleni Andreou. "Assessing bully/victim problems in preschool children: A multimethod approach." *Journal of Criminology* 2013 (2013).
- Perren, Sonja, and Françoise D. Alsaker. "Social behavior and peer relationships of victims, bully-victims, and bullies in kindergarten." *Journal of child psychology and psychiatry* 47.1 (2006): 45-57.